

Anonimizuota versija

Vertimas

C-83/20 - 1

Byla C-83/20

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2020 m. vasario 17 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Supremo Tribunal Administrativo (Portugalija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. sausio 23 d.

Kasatorės

BPC Lux 2 Sàrl

BPC UKI LP

Bennett Offshore Restructuring Fund Inc.

Bennett Restructuring Fund LP

Queen Street Limited

*BTG Pactual Global Emerging Markets and Macro Master Fund,
L.P*

BTG Pactual Absolute Return II Master Fund, L.P

CSS, LLC

Beltway Strategic Opportunities Fund L.P.

EJF Debt Opportunities Master Fund, L.P

TP Lux HoldCo, S.a.r.l.

VR Global Partners, L.P.

CenturyLink

City of New York Group Trust

Dignity Health

GoldenTree Asset Management LUX S.a.r.l

GoldenTree High Yield Value Fund Offshore 110 Two Limited

San Bernardino County Employees Retirement Association

EJF DO Fund (Cayman), LP

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group SA

Kitos kasacinio proceso šalys:

Banco de Portugal

Banco Espírito Santo, S.A.

Novo Banco, S.A.

DO

SUPREMO TRIBUNAL ADMINISTRATIVO

<...>

Supremo Tribunal Administrativo (Aukščiausiasis administracinis teismas)

Administracinių bylų kolegijos nutartis

FAKTINĖS APLINKYBĖS

1. *BPC Lux 2 S.a.r.l.; BPC UKI, L.P.; Bennett Offshore Restructuring Fund, Inc.; Bennett Restructuring Fund, L.P.; Queen Street Limited; BTG Pactuai Global Emerging Markets and Macro Master Fund, L.P.; BTG Pactuai Absolute Return II Master Fund, L.P.; CSS, LLC; Beltway Strategic Opportunities Fund L.P.; EJF Debt Opportunities Master Fund, L.P.; TP Lux HoldCo, S.a.r.l.; VR Global Partners, L.P.; CenturyLink; City of New York Group Trust; Dignity Health; GoldenTree Asset Management LUX S.a.r.l.; GoldenTree High Yield Value Fund Offshore 110 Two Limited; San Bernardino County Employees Retirement Association; EJF DO Fund (Cayman), LP, pareiškė kasacinį skundą <...> dėl 2019 m. kovo 12 d. Lisabonos Tribunal Administrativo do Círculo (Apskritis administracinis teismas) priimto sprendimo.*

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group, S.A., ieškovė sujungtose bylose (buvo pateikusi apeliacinį skundą *Tribunal Central Admininstartivo Sul* (Pietų regiono Centrinis administracinis teismas, toliau – TCAS) pagal *Código de Processo nos Tribunais Administrativos* (Administracinio proceso kodeksas, toliau – CPTA) 140 ir 149 straipsnius) vėliau pateikė kasacinį skundą *Supremo Tribunal Administrativo* (Aukščiausiasis Administracinis Teismas, toliau – STA) pagal CPTA 151 straipsnio 1 dalį.

2019 m. liepos 17 d. nutartimi buvo priimti du kasaciniai skundai.

A. Kasatorės pateikė reikalavimus <...>.

BANCO DE PORTUGAL (Portugalijos Bankas) pateikė pastabas dėl tų reikalavimų <...>.

B. MASSA INSOLVENTE DO ESPÍRITO SANTO FINANTIAL GROUP, SA, ieškovė sujungtose bylose <...> išdėstė tokius teiginius, kaip antai: <...>

(orig. p. 2) „<...> 43. Paskui skundžiamame sprendime bylą nagrinėjantis teismas, [pripažinęs], <...> jog neteisėtumu grindžiamas pagrindas dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimo yra nepriimtinas, iš esmės nusprendė, kad:

i) teiginys, jog Direktyva 2014/59/ES neperkelta arba perkelta netinkamai, yra nesavalaikis, nes priimant Dekretą-įstatymą Nr. 114-A/2014 jos perkėlimo terminas nebuvo pasibaigęs, ir ii) Chartijos 17 straipsnyje arba I papildomo protokolo I straipsnyje įtvirtinta teisė į nuosavybę nepažeista, todėl akcininkų nuosavybės teisių apribojimas yra pagrįstas.

44. Taigi atsižvelgiant į ES teisėje įtvirtintus principus, kurie, žinoma, taip pat įteisinti Portugalijos Konstitucijoje, bet koks teisės į nuosavybę apribojimas turi tenkinti toliau nurodytas sąlygas: i) pagrįstas visuomenės poreikiu, ii) taikomas teisės aktuose numatytais atvejais ir sąlygomis, iii) turi būti teisingai ir laiku atlyginta už patirtą žalą ir iv) turi būti laikomasi proporcingumo principo.

45. <...> [Jeigu] principas, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė, taip pat [būtų taikomas] akcininkams, tai reiškia, kad i) teisiniame pagrinde, kuriuo remiantis buvo priimta pertvarkymo priemonė, to aiškiai nenumatyta; ii) pertvarkymo priemonę priėmusi institucija pripažįsta, kad šis principas nebuvo taikomas akcininkams, kaip aiškiai matyti Portugalijos banko atsiliepime į ieškinį.

46. Bet kuriuo atveju reikia pažymėti, kad Dekretu-įstatymu Nr. 114-A/2014 įtvirtintos Regime Geral das Instituições de Crédito e Sociedades Financeiras [Bendra kredito institucijų ir finansų bendrovių sistema, toliau – RGICSF] 145b straipsnio 3 dalyje numatyta kreditorių apsaugos sistema taip pat neatitinka Direktyvos 2014/59/ES nuostatų, nes i) nenumatyta atlikti dviejų atskirų vertinimų; ii) nenumatyta pareiga įvertinti greitai; iii) nustatyta, kad atlikus

vertinimą gautas skirtumas kreditoriams turi būti išmokėtas tik po to, kai bus baigtas įstaigos, kuriai taikoma pertvarkymo priemonė, likvidavimas.

47. Net jeigu būtų išaiškinta, kad nacionalinė sistema neprieštarauja Sąjungos teisei, neišku, kaip dėl tokio aiškinimo akcininkai dabar galėtų atsidurti padėtyje, kurioje jie būtų, jei finansų įstaiga, kuriai taikoma pertvarkymo priemonė, būtų visiškai likviduojama, turint galvoje tai, kad procedūra, per kurią Portugalijos bankas priėmė pertvarkymo priemonę, neišvengiamai padarė įtakos tokiai galimybei.

48. Kasatorė negali pritarti teiginiui, kad neatsižvelgiant į tai, ar taikomas principas, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė, akcininkai yra tinkamai apsaugoti, kadangi: i) jie gauna pajamų iš pertvarkomai kredito įstaigai arba jos, kaip nemokaus skolininko, turtui pervedamo galimo likučio, gauto pardavus laikinąjį banką, kaip nustatyta RGICSF 145i straipsnio 4 dalyje, ir (orig. p. 3) ii) jie gauna pajamų iš kredito įstaigos, kuriai taikoma pertvarkymo priemonė, likvidavimo procedūros, vykdomos pagal CIRE (Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas (Įmonių bankroto ir pertvarkymo kodeksas) nuostatas.

49. Taigi šių dviejų mechanizmų taikymas atskirai arba kartu nelemia akcininkams priimtino ar teisingo sprendimo, kuris būtų bent panašus į sprendimą, priimtą akcininkams taikant principą, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė, kurį taikant šiuo metu konkrečiam atvejui pagal tinkamą aiškinimo mechanizmą kiltų pirmaia nurodytų sunkumų, todėl padarytas akivaizdus teisės į nuosavybę ir proporcingumo principo, numatytų Chartijoje, pažeidimas.

50. Konkrečiai ėmus analizuoti Direktyvą 2014/59/ES, reikia pažymėti, kad jos 32 straipsnyje nurodyta, jog pertvarkymo priemonė taikoma, jeigu tenkinamos šios kumuliatyvios sąlygos: i) kompetentinga valdžios institucija nustatė, kad įstaiga yra nemoki arba gali tapti nemoki; ii) atsižvelgiant į terminus ir kitas svarbias aplinkybes, nėra pagrindo tikėtis alternatyvių privataus sektoriaus ar priešišios institucijos veiksmų, įskaitant ankstyvosios intervencijos priemones ar atitinkamų kapitalo priemonių nurašymo arba konvertavimo; iii) pertvarkymo priemonės yra būtinos viešajam interesui ginti ir tokiomis laikomos, kai yra reikalingos ir proporcingos aptariamais tikslams pasiekti (Direktyvos 2014/59/ES 32 straipsnio 1 dalies c punktas ir 5 dalis).

51. Direktyvoje 2014/59/ES numatyta keletas pertvarkymo priemonių: viso ar dalies verslo pardavimas (direktyvos 38 ir 39 straipsniai), laikinos įstaigos sukūrimas (direktyvos 40 ir 41 straipsniai), turto atskyrimas (direktyvos 42 straipsnis) ir gelbėjimas privačiomis lėšomis (43 ir paskesni straipsniai).

52. Tačiau pertvarkymo priemonės pagrindime nėra nė menkiausios užuominos, kad būtų atliktas bent netiesioginis svarstymas, kuris pasirinkimas iš keturių

nurodytųjų būtų palankiausias ir dėl to vienintelis, leidžiantis išsaugoti BES turto vientisumą, t. y. gelbėti privačiomis lėšomis taikant tinkamas kapitalo priemones.

53. *Direktyvoje 2014/59/ES nustatyta ne tik tai, kad priimant patį sprendimą dėl pertvarkymo reikia atsižvelgti į proporcingumo principą, bet ir tai, kad priėmus tokį sprendimą, nuosavybės teisių ribojimas neturi būti neproporcingas.*

54. *Šiuo klausimu Komisija nusprendė, kad nuosavybės teisės ribojimas nebūtų neproporcingas, jei būtų suteikta teisė į kompensaciją suinteresuotiesiems akcininkams ir kreditoriams, kuriems turi būti kompensuota vertė, į kurią jie turėtų teisę pagal įprastą įmonės likvidavimo procedūrą.*

(orig. p. 4) 55. *Toks požiūris įtvirtintas Direktyvoje 2014/59/ES, kurioje numatytas dvigubas kompensavimo mechanizmas: i) kompensacijos išmoka pertvarkomai įstaigai ir ii) vadinamasis principas, kad turi būti išvengta didesnės žalos kreditoriams ir akcininkams, jeigu teisė į nuosavybę nelaikoma pažeista iš esmės.*

56. *Todėl neatsižvelgiant į Direktyvos 2014/59/ES tiesioginį veikimą, už pertvarkymo priemonės priėmimą atsakinga nacionalinė valdžios institucija, šiuo atveju – Portugalijos bankas, bet kuriuo atveju turi laikytis šioje direktyvoje numatytų kompensavimo pertvarkomai įstaigai, jos kreditoriams ir akcininkams mechanizmų, kuriais įgyvendinama Chartijos saugoma teisė į nuosavybę.*

57. *Kaip galima teigti remiantis išdėstytais teiginiais, Direktyvos 2014/59/ES 36 straipsnyje numatytas (preliminarius ir (arba) galutinis) vertinimas ir tame pačiame straipsnyje nurodytas kompensacijos pertvarkomai įstaigai mokėjimas, nustatytas atliekant vertinimą, turi būti atliekami kaip įmanoma greičiau po sprendimo dėl pertvarkymo priėmimo.*

58. *Be to, Direktyvoje 2014/59/ES taip pat numatytas akcininkų ir kreditorių apsaugos mechanizmas ir nustatyta, kad akcininkai ir kreditoriai, kurių reikalavimai nebuvo perleisti, turi teisę gauti ne mažesnę sumą nei ta, kurią jie būtų gavę, jei įstaiga būtų visiškai likviduota taikant įprastas bankroto procedūras (žr. direktyvos 73 straipsnį).*

59. *Šiuo klausimu Direktyvos 2014/59/ES 74 straipsnyje nustatyta, kad vertinimą turi atlikti nepriklausomas asmuo kaip įmanoma greičiau po to, kai įsigalioja pertvarkymo priemonė, o tuo vertinimu iš esmės siekiama nustatyti skirtumą tarp: i) akcininkų ir kreditorių vertinimo, jeigu pertvarkomai įstaigai būtų taikoma įprasta bankroto procedūra, ir ii) faktinio jų vertinimo, kuris jiems taikomas įgyvendinant priimtą pertvarkymo priemonę (direktyvos 74 straipsnio 2 dalis), kad tuo atveju, jei būtų nustatytas teigiamas skirtumas akcininkų ir (arba) kreditorių naudai, jiems būtų suteikta teisė į to skirtumo išmoką pagal pertvarkymo priemonės finansavimo mechanizmus.*

60. <...> Nepaisant to, kad Dekretas-įstatymas Nr. 114-A/2014 buvo priimtas jau paskelbus Direktyvą 2014/59/ES ir kad jame nurodyta, jog ketinama ją iš dalies perkelti, akivaizdu, kad tas tikslas visiškai neįgyvendintas.

61. RGICSF nenumatyta, kaip ir iki Dekreto-įstatymo Nr. 114-A/2014 priėmimo, kompensacijos mokėjimo pertvarkomai įstaigai mechanizmas, nustatytas Direktyvos 2014/59/ES 36 straipsnyje, ir tik nustatyta kad pardavus turtą gautas likutis grąžinamas pertvarkomai kredito įstaigai arba įskaitomas į jos, kaip nemokaus skolininko, turtą, prieš tai grąžinus visas Pertvarkymo (orig. p. 5) fondo, Indėlių garantijų fondo arba Crédito Agricola Mútuo garantijų fondo skirtas lėšas.

62. Šis sprendimas labai skiriasi nuo direktyvoje įtvirtinto sprendimo, nes juo neužtikrinama tinkama ir savalaikė kompensacija už pertvarkomos įstaigos turto „nusavinimą“.

63. Antra, nors RGISCF 145b straipsnio 3 dalyje nustatytas kreditorių apsaugos mechanizmas, akcininkams toks mechanizmas nenumatyta, priešingai nei nustatyta Direktyvoje 2014/59/ES, nors pačios Portugalijos reguliavimo institucijos, taip pat Portugalijos bankas, akivaizdžiai pripažino poreikį numatyti tinkamą kompensaciją akcininkams, ir jos buvo išklaustytos priimant Dekretą-įstatymą Nr. 114-A/2014, kuriame neišku dėl kokių priežasčių nenumatyta joks tinkamas kompensavimo akcininkams mechanizmas.

64. Net jeigu, kaip teigia bylą nagrinėjantis teismas, nacionalinę sistemą būtų galima aiškinti kaip neprieštaraujančią Sąjungos teisei, ir principą, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė, taikyti akcininkams, toks sprendimas nebūtų pakankamas dėl šio dokumento 159–164 punktuose nurodytų priežasčių.

65. Galiausiai dėl abiejų nacionalinės teisės aktuose nustatytų mechanizmų, pagal kuriuos akcininkams nors ir netaikomas principas, jog nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė, tačiau, bylą nagrinėjančio teismo nuomone, jie iš principo skirti tinkamai apsaugoti akcininkų nuosavybės teises, reikia pasakyti, kad jie negali būti laikomi tinkamais ar pakankamais dėl šio dokumento 165–171 punktuose nurodytų priežasčių.

66. Todėl darytina išvada, kad direktyvos nuostatos dėl akcininkų apsaugos mechanizmo nebuvo perkeltos ir kad susidariusios padėties negalima ištaisyti Sąjungos teisei neprieštaraujančiu aiškinimu ar išspręsti taikant nurodytus akcininkų apsaugos mechanizmus, nustatytus taikytinuose nacionalinės teisės aktuose.

67. Trečia, Dekrete-įstatyme Nr. 114-A/2014 taip pat nenumatyta atlikti pirmiau minėtus du nepriklausomus vertinimus, numatytus Direktyvos 2014/59/ES 36 ir 74 straipsniuose, kurie turi esminės reikšmės tinkamai ir laiku taikant akcininkų ir kreditorių apsaugos mechanizmus.

68. Dekrete-įstatyme Nr. 114-A/2014 numatytas tik vienas vertinimas (žr. RGICSF 145f straipsnio 5 dalį ir 145h straipsnio 4 dalį), tačiau nenustatyta pareiga jį atlikti greitai, o tai gali tik pakenkti jo tikslumui ir savalaikiškumui.

69. Be to, dėl direktyvos tiesioginio veikimo ir perkėlimo termino reikia pasakyti, kad yra nepriimtina, jog valstybė narė aiškiai pasirenka perkelti direktyvą į nacionalinę teisę dar net nepasibaigus tam tikslui nustatytam terminui, tačiau tai padaro netinkamai. Taip elgdamasi, ji nesilaiko įsipareigojimų, jai nustatytų SESV 4 straipsnio 3 dalyje ir 288 straipsnyje.

70. Vertindamas nacionalinių teisės normų suderinamumą su Europos Sąjungos direktyvomis, Teisingumo Teismas nusprendė, kad nacionalinės nuostatos, kurių tikslas <...> perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę, gali būti laikomos patenkančiomis į tos direktyvos taikymo sritį nuo jos įsigaliojimo dienos, o ne tik nuo perkėlimo į nacionalinę teisę termino pabaigos, todėl tuo atveju, kai valstybė narė perkelia direktyvą nesuėjus perkėlimo į nacionalinę teisę terminui, ji turi tai padaryti teisingai ir išsamiai.

71. Šioje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės normomis buvo siekiama akivaizdaus <...> tikslo <...> perkelti Direktyvą 2014/59/ES į Portugalijos teisės sistemą. Taip finansų įstaigų pertvarkymo mechanizmas buvo įtrauktas į Europos Sąjungos teisės taikymo sritį.

72. Direktyva 2014/59/ES, konkrečiai jos 36, 73 ir 74 straipsniais, siekta taikyti Chartijoje įtvirtintus proporcingumo principą ir teisę į nuosavybę, kad taip pat ir dėl šio principo bei teisės į nuosavybę, įtvirtintų direktyvos nuostatose, pažeidimo Portugalijos įstatymų leidėjo atliktas neteisingas tų straipsnių perkėlimas reikštų, jog pastarasis neįvykdė Sutartyje jam nustatytų įsipareigojimų.

73. Galiausiai taip pat reikia nepamiršti, kad ir tuo atveju, kai dar nesibaigė direktyvai perkelti skirtas terminas, ir po to, kai ta direktyva įsigaliojo, remiantis SESV 4 straipsnio 3 dalimi ir 288 straipsniu, valstybėms narėms nustatyta pareiga, pagal kurią „valstybės narės, kurioms direktyva yra skirta, joje nustatyto perkėlimo laikotarpio metu nesiima priemonių, galinčių labai pakenkti šiai direktyvai siekiamam rezultatui“, kitaip tariant, nesiimti jos blokuoti.

74. <...> Nors teismas, kurio sprendimas skundžiamas kasacine tvarka, pripažino, kad valstybėms narėms tokia pareiga tikrai nustatyta, jis vis dėlto nusprendė, kad šioje byloje tokio atvejo nebuvo.

75. Tačiau tas teismas klysta, nes <...> nacionalinės teisės aktų leidėjas, neteisingai perkeldamas Direktyvą 2014/59/ES ir, konkrečiai kalbant, nenumatydamas tinkamo turto ir įsipareigojimų vertinimo, taip pat tinkamų kompensacijų išmokėjimo pertvarkomai įstaigai ir jos akcininkams, sukūrė situaciją, kuriai susiklosčius galima priimti pertvarkymo priemonę Portugalijos banko nustatytomis sąlygomis, kurių poveikis laike yra daug platesnis už tos priemonės priėmimo momentą ir <...> gerokai viršija Direktyvai 2014/59/ES perkelti nustatytą terminą.

(orig. p. 7) 76. Taigi reikia pripažinti, kad netinkamas Direktyvos 2014/59/ES perkėlimas 2014 m. rugpjūčio 1 d. Dekretu-įstatymu Nr. 114-A/2014, kuris priimtas tą konkrečią dieną tik dėl to, kad būtų teisinis pagrindas po dviejų dienų priimtai BES pertvarkymo priemonei, labai pakenkė toje direktyvoje nustatytam tikslui, kuris jau tuo momentu buvo pakankami aiškus, ir įtvirtino Direktyvai 2014/59/ES akivaizdžiai prieštaraujančią perkėlimo priemonės taikomą teisinę tvarką.

77. Kadangi ta perkėlimo priemonės taikoma teisinė tvarka, konkrečiai RGICSF 145a-145o straipsniai, kaip visuma pažeidžia įvairias Sąjungos teisės normas ir principus, teismas <...> privalo <...> dėl tos priežasties <...> ją panaikinti remdamasis Europos Sąjungos teisės viršenybe. <...>

<...> Šis kasacinis skundas turi būti pripažintas priimtinu <...>.“

PORTUGALIJOS BANKAS TEIGIA <...>:

„<...> LL) Dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnyje ir I papildomo protokolo I straipsnyje įtvirtintų pertvarkomo banko akcininkų teisės į privačią nuosavybę ir proporcingumo principo įtariamo pažeidimo priimant pertvarkymo priemonę jau anksčiau buvo pažymėta, kad <...> motyvai <...>, kuriuos kasatorė pateikė, pernelyg nesiskiria nuo motyvų, grindžiamų įtariamu pertvarkymo priemonės negaliojimu dėl teisės į privačią nuosavybę ir proporcingumo principo pažeidimo pagal Portugalijos teisę <...>, <...> [nes], savaime aišku, tos teisės ir principai iš esmės nesiskiria, <...> kiek tai susiję su aptariamais apsaugos turiniais ir apimtimi, nuo Europos Sąjungos teisėje įtvirtintų teisių ir principų.

MM) Be to, <...> kasatorės pateiktas skundžiamo sprendimo (ir jame nurodytos Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijos) aiškinimas yra akivaizdžiai klaidingas dėl to, kad tame aiškinyje teigiama, jog principas, kad nė vieno kreditoriaus padėtis neturi būti blogesnė, taikomas tiesiogiai pertvarkomų kredito įstaigų akcininkams Dekreto-įstatymo Nr. 114-A/2014 galiojimo laikotarpiu (t. y. dar nesibaigus Direktyvos 2014/59/ES perkėlimo terminui), tačiau tai akivaizdžiai <...> neatitinka realybės, nes bylą nagrinėjantis teismas šiuo klausimu nusprendė tik tai, kad <...> aplinkybė, jog BES pertvarkymui taikytoje nacionalinėje tvarkoje nenumatytas to principo taikymas akcininkams, nereiškia, konkrečiai kalbant, kad „kai kalbama apie valstybės deliktinę atsakomybę <...> akcininkų padėtis taip pat neįtraukta į šia nuostata suteikiamos apsaugos taikymo sritį, jeigu jų teisinė padėtis pablogėja palyginti su padėtimi, kurioje jie būtų likvidavimo atveju, tačiau šis argumentas bet kuriuo atveju nebuvo pateiktas“;

NN) Taip pat <...> kasatorė negalėjo remtis šiuo motyvu <...>, nes dėl to, kad <...> banko pertvarkymo priemonė taikoma kraštutiniu atveju, kai kredito įstaiga neatitinka taikomų svarto koeficientų ir negali neatidėliotinai arba trumpuoju laikotarpiu vykdyti išipareigojimų (žr. RGICSF 145c straipsnio 1 ir 3 dalis),

reikia intuityviai pripažinti, kad pagal alternatyvų BES pertvarkymo priemonės priėmimo scenarijų, t. y. iš karto pripažįstant nemokumą ir chaotiškai likviduojant, akcininkų padėtis būtų tokia pati ar net blogesnė už tą, kuri iš tikrųjų susidarė priėmus tą priemonę;

OO) Būtent tokiu atveju, t. y. pripažinus galimybę, kad šiuo konkrečiu atveju akcininkai būtų atsidūrę blogesnėje padėtyje, palyginti su ta, kurioje būtų atsidūrę alternatyviu likvidavimo atveju netaikant kredito įstaigos pertvarkymo priemonės, reikšmės gali turėti RGICSF 145i straipsnio 4 dalis dėl laikinojo banko pardavimo galimo likučio gavimo ir, kita vertus, akivaizdus pelnas iš pertvarkomo banko likvidavimo taikant tinkamą procedūrą, kiek tai turi įtakos neutralizuojant galimą (ir mažai tikėtiną) akcininkų padėties skirtumą tuo atveju, kai vykdomas pertvarkymas ir kai iš karto prieš pertvarkymą vykdomas likvidavimas.

PP) <...> Būtina padaryti išvadą, kad tai, jog nacionalinėje teisėje, pagal kurią priimta pertvarkymo priemonė, nenumatyta kompensacija pertvarkomo banko akcininkams, nepažeidžia pirmiau minėtų Chartijos 17 straipsnio ir I papildomo protokolo 1 straipsnio, jeigu galimas tų akcininkų teisės į nuosavybę ribojimas visiškai pagrįstas jų investicijų pobūdžiu ir savybėmis, nes jie yra banko savininkai ir dėl tos priežasties privalo pirmieji prisiūti atsakomybę už jo finansinės padėties pablogėjimą (būtent kaip ir tuo atveju, kai taikoma bendroji bankroto procedūra);

QQ) Taip pat <...> jokios reikšmės neturi kasatorės teiginys, kad, neatsižvelgiant į tai, kas buvo nustatyta nacionalinėje teisėje BES pertvarkymo priemonės priėmimo momentu, Portugalijos bankas turėjo taikyti, atsižvelgdamas į tą priemonę, sprendimus, įvirtinus Direktyvos 2014/59/ES 36 straipsnio 4 dalies e punkte, 73 ir 74 straipsniuose (dėl galimos kompensacijos skyrimo pertvarkomam bankui ir jo akcininkams), nes tie sprendimai yra privačios nuosavybės teisės reikalavimai, dėl paprasčiausios aplinkybės, kad pertvarkymo institucija privalo taikyti pertvarkymo priemonę laikydamosi tvarkos, kuri tuo momentu galioja pagal nacionalinės teisės sistemą;

RR) <...> Kiek tai susiję su įtariamu Direktyvos 2014/59/ES neperkėlimu ar neteisingu jos perkėlimu Dekretu-įstatymu Nr. 114-A/2014 ir pastarojo netaikymo remiantis (**orig. p. 9**) Europos Sąjungos teisės viršenybe pasekmėmis, taip pat buvo įrodyta, kad Massa Insolvente ESVG skundas taip pat akivaizdžiai nepriimtinas;

SS) Todėl, kaip galima teigti remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencija, 2014 m. rugpjūčio 1 d. Portugalijos teisės aktų leidėjas neprivalėjo būti perkėlęs direktyvos nuostatų į nacionalinės teisės sistemą, todėl tos nuostatos neveikė tiesiogiai, o nacionaliniai teismai neprivalėjo, kiek tai susiję su tos direktyvos nuostatomis, laikytis principo, kad nacionalinės teisės aiškinimas negali prieštarauti Europos Sąjungos teisei;

TT) Kita vertus, direktyvą perkelti visiškai įmanoma dalimis, etapais dar nesibaigus perkėlimo terminui, tačiau tokiu atveju ta direktyva neturi tiesioginio poveikio, tuo labiau kiek tai susiję su joje išdėstytomis nuostatomis;

UU) Šiuo atveju Dekreto-įstatymo Nr. 144-A/2014 autorius nepažeidė pareigos nepriimti nuostatų, kuriomis, pasibaigus Direktyvos 2014/59/ES perkėlimo terminui, būtų rimtai pakenkta joje nustatytam tikslui, visų pirma todėl, kad, kaip jau įrodyta, tos pareigos neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į realiai priimtų nuostatų pasekmes nacionalinės teisės sistemai, o ne į priemonių, kurios dar neprivalomos, kaip ir nagrinėjamos bylos atveju, neperkėlimą;

VV) Antra, tos pareigos jis nepažeidė ir dėl to, kad tarp svarbiausių Direktyvoje 2014/59/ES aiškiai nustatytų tikslų nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nenumatyta tikslas, susijęs su Europos teisės reikalavimu skirti kompensacijas pertvarkomiems subjektams ir jų akcininkams (priešingai nei aiškiai numatyta kreditorių atveju), o tuo remiantis galima teigti, jog aplinkybė, kad Dekrete-įstatyme Nr. 114-A/2014 nenumatyta galimų kompensacijų pertvarkomiems bankams ir jų akcininkams mokėjimas, nedaro neigiamos įtakos toje direktyvoje nustatytų tikslų siekimui ateityje.

WW) Be to, net jeigu kompensacija pertvarkomiems bankams ir jų akcininkams de jure būtų vienas iš pagrindinių Direktyvos 2014/59/ES tikslų, net ir tuo atveju toje direktyvoje nustatytiems tikslams tikrai nebūtų pakenkta, juo labiau rimčiau, priėmus Dekretą-įstatymą Nr. 114-A/2014, nes jo nuostatose nenumatyta draudimas ar ribojimas bankams, kurie gali būti pertvarkomi jau pasibaigus tos direktyvos perkėlimo terminui, ir jų akcininkams gauti tam tikras kompensacijas, kai tenkinamos tam tikslui nustatytos sąlygos; <...>“

(orig. p. 10) *NOVO BANCO, SA* pateikė atsiliepimą į *Massa Insolvente do Espírito Santo Financial Group* kasacinį skundą, kuriame teigia <... >:

17) *Kasatorė* neįrodė <...>, kad buvo pažeista teisė į nuosavybę ir proporcingumo principas, įtvirtinti Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnyje ir Europos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos papildomo protokolo 1 straipsnyje;

18) Nepaisant to, kad Dekretu-įstatymu Nr. 114-A/2014 <...> ši direktyva buvo perkelta iš dalies, remiantis jos 130 straipsniu, valstybėms narėms nustatytas terminas jai perkelti baigėsi 2014 m. gruodžio 31 d.;

19) Nei ieškinyje, nei kasaciniame skunde *kasatorė* nenurodė priežasčių, dėl kurių reiktų netaikyti RGICSF 145a–145o straipsnių;

20) Europos Komisija ir Europos Centrinis Bankas padėjo Portugalijos bankui priimti 2014 m. rugpjūčio 3 d. sprendimą ir neišreiškė prieštaravimų; <...>

34) Ieškovės, o dabar – kasatorės, suformuluotas prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra visiškai nepriimtinas būtent dėl to, kad yra akivaizdžiai nesvarbus.
<...>

<...>*

II Faktinės aplinkybės

Daroma nuoroda į skundžiamame sprendime įrodytomis laikomas faktines aplinkybes, kurios laikomos išdėstytomis šioje byloje.

*

DĖL TEISĖS

(orig. p. 11) *Massa Insolvente de Espírito Santo Financial Group S.A.* pateikė kasacinį skundą dėl Lisabonos *Tribunal Administrativo e Fiscal* (Administracinis ir mokesčių teismas) sprendimo dėl būtinybės pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

Šiuo klausimu ji teigia, kad, priešingai, nei teigia teismas, šioje byloje kilo ginčas dėl tokių klausimų: i) dėl Direktyvos 2014/59/ES 36, 73 ir 74 straipsnių aiškinimo, kiek tai susiję su turto atskyrimo priemonės taikymu; ii) dėl galimo Portugalijos valstybės padaryto Sąjungos teisės pažeidimo neteisingai Dekretu-įstatymu Nr. 114-A/2014 perkėlus Direktyvą 2014/59/ES į nacionalinę teisę; iii) dėl galimos nacionalinių teismų pareigos nacionalinės teisės aktus aiškinti atsižvelgiant į Direktyvą 2014/59/ES.

<...> *(orig. p. 12)* <...>

Portugalijos bankas prašo atmesti kasacinį skundą <...>.

<...>

*

<...>

<...> Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 267 straipsnį Europos Sąjungos (ES) šalių teismai turi kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą (ESTT) su prašymu priimti prejudicinį sprendimą, t. y. kai nagrinėjamas Sąjungos teisės aiškinimas ar galiojimas ir kai tas sprendimas yra būtinas nacionaliniam teismui priimant sprendimą arba kai sprendimai pagal nacionalinę teisę negali būti toliau skundžiami teismine tvarka.

Kai Sąjungos teisės klausimas iškeliamas teismo, kurio sprendimai pagal nacionalinę teisę negali būti toliau apskundžiami teismine tvarka, nagrinėjamoje

byloje, šis teismas turi pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą (SESV 267 straipsnio 3 dalis).

(orig. p. 13) <...> Nacionalinis teismas privalo įvertinti, ar reikia pateikti tokį prašymą, ir priimti atitinkamą sprendimą, neatsižvelgdamas į bylos šalių šiuo klausimu pateiktus prašymus.

<...>.

Atsižvelgiant į tai, kad *Supremo Tribunal Administrativo* privalo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, šio kasacinio skundo pagrindo nagrinėti nereikia.

<...>

2. <...> Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikti reikia, kai paaiškėja, jog reikalingas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimas, kad nacionalinis teismas galėtų priimti sprendimą ir jeigu tas teismas gali pakankamai tiksliai apibrėžti teises ir faktines bylos aplinkybes bei iškilusius teisės klausimus.

SESV 267 straipsnyje nustatyta:

„Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso priimti prejudicinį sprendimą dėl:

- a) *Sutarčių išaiškinimo;*
- b) *Sąjungos institucijų, įstaigų ar organų aktų galiojimo ir išaiškinimo.*

(orig. p. 14) *Tokiam klausimui iškilus valstybės narės teisme, tas teismas, manydamas, kad sprendimui priimti reikia nutarimo šiuo klausimu, gali prašyti Teismą priimti dėl jo prejudicinį sprendimą.*

Tokiam klausimui iškilus nagrinėjant bylą valstybės narės teisme, kurio sprendimas pagal nacionalinę teisę negali būti toliau apskundžiamas teismine tvarka, tas teismas dėl jo kreipiasi į Teismą.

Tokiam klausimui iškilus valstybės narės teisme nagrinėjant bylą, susijusią su sulaikytu asmeniu, Teismas sprendimą priima kiek galima greičiau.“

Reikia patikrinti <...>, ar <...> šiuo atveju kilo klausimas dėl Sąjungos institucijos priimto teisės akto galiojimo ar aiškinimo.

Massa Insolvente da Espírito Santo Financial Group S.A. teigia <...>, kad šioje byloje nagrinėjama pertvarkymo priemonė pažeidžiama Europos Sąjungos teisė, būtent teisė į nuosavybę ir proporcingumo principas (Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 17 ir 52 straipsniai ir Direktyvos 2014/59/ES 32, 36, 73 ir 74 straipsniai), nes taikant tą priemonę tenkinamos kelios kumuliatyvios tokiam pažeidimui daryti reikalingos sąlygos, konkrečiai susijusios su tos priemonės reikalingumu ir proporcingumu atsižvelgiant į siekiamus tikslus, nors

skundžiamame sprendime apie tuos tikslus nieko nepasakyta dėl to, kad ta direktyva netinkamai perkelta į nacionalinę teisę Dekretu-įstatymu Nr. 114-A/2014 padarius 1992 m. gruodžio 31 d. Dekretu-įstatymu Nr. 298/92 (kuriuo patvirtinta RGICSF) 145a–145o straipsnių pakeitimus, taip pažeidžiant ne tik tuose teisės aktus, bet ir Sąjungos teisės viršenybės principą.

Šioje byloje nagrinėjamu Dekretu-įstatymu Nr. 114-A/2014 buvo pakeista „1992 m. gruodžio 31 d. Dekretu-įstatymu Nr. 298/92 patvirtinta Bendra kredito institucijų ir finansų bendrovių sistema ir padaryti VIII antraštinėje dalyje nustatytos pertvarkymo priemonių sistemos pakeitimai bei iš dalies perkelta 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema.“

(orig. p. 15) Iki Dekretu-įstatymo Nr. 114-A/2014 įsigaliojimo galiojo 2013 m. gegužės 10 d. Dekretu-įstatymu Nr. 63-A/2013 patvirtintos redakcijos Dekretas-įstatymas Nr. 298/92, kuriame buvo išdėstytos tokios nuostatos:

„145a straipsnis

Pertvarkymo priemonių paskirtis

Portugalijoje buveinę turinčioms kredito įstaigoms Portugalijos bankas gali taikyti šiame skyriuje numatytas priemones, jei reikia pasiekti bent vieną iš toliau nurodytų tikslų:

- a) *užtikrinti pagrindinių finansinių paslaugų teikimo tęstinumą;*
- b) *apsaugoti nuo sisteminės rizikos;*
- c) *apsaugoti mokesčių mokėtojų ir valstybės išdo interesus;*
- d) *apsaugoti indėlininkų pasitikėjimą.*

145b straipsnis

Pagrindinis pertvarkymo priemonių taikymo principas

1. *Taikant pertvarkymo priemones siekiama užtikrinti, kad kredito įstaigos akcininkai ir kreditoriai pirmieji prisiimtų atitinkamos įstaigos nuostolius pagal pirmumo tvarką ir laikantis lygybės kiekvienoje kreditorių grupėje.*

2. *1 dalies nuostatos netaikomos indėliams, apdraustiems pagal 164 ir 166 straipsnių nuostatas.*

145c straipsnis

Pertvarkymo priemonių taikymas

1. Jeigu kredito įstaiga netenkina arba kyla didelė rizika, jog gali netenkinti reikalavimų, kad būtų pratęstas leidimo vykdyti veiklą galiojimas, Portugalijos bankas gali taikyti tokias pertvarkymo priemones, jei tai būtina siekiant kurio nors iš 145a straipsnyje nurodytų tikslų:

a) perduoti visą arba dalį verslo kitai įstaigai, turinčiai leidimą vykdyti aptariamą veiklą;

b) visą ar dalį verslo perduoti vienam ar daugiau laikinųjų bankų.

(orig. p. 16) 2. Pertvarkymo priemonės taikomos, jei Portugalijos bankas mano, kad negalima numatyti, jog per atitinkamą laikotarpį kredito įstaiga sugebės imtis veiksmų, būtinų atkurti tinkamoms patikimumo ir prudencinių normų laikymosi sąlygoms.

3. Šio straipsnio 1 dalies taikymo tikslais laikoma, kad kyla didelė rizika, jog kredito įstaiga netenkins reikalavimų, kad būtų pratęstas leidimo vykdyti veiklą galiojimas, jeigu, be kitų faktinių aplinkybių, kurių reikšmingumą įvertins Portugalijos bankas, atsižvelgdamas į 145a straipsnyje nurodytus tikslus, susiklosto viena iš šių situacijų:

a) kredito įstaiga patyrė nuostolių arba yra pagrįstų priežasčių manyti, kad trumpuoju laikotarpiu gali patirti nuostolių, dėl kurių gali būti prarastas jos įstatinis kapitalas;

b) kredito įstaigos turtas yra mažesnis arba yra pagrįstų priežasčių manyti, kad trumpuoju laikotarpiu taps mažesnis už įsipareigojimus;

c) kredito įstaiga negali įvykdyti įsipareigojimų arba yra pagrįstų priežasčių manyti, kad trumpuoju laikotarpiu gali tokia tapti.

4. Pertvarkymo priemonių taikymas nepriklauso nuo ankstesnio korekcinių priemonių taikymo.

5. Pertvarkymo priemonės taikymas neužkerta kelio galimybei bet kuriuo metu taikyti vieną ar kelias korekcines priemones. <...>

145d straipsnis

Valdybos ir stebėtojų tarybos veiklos sustabdymas

1. Kai Portugalijos bankas nusprendžia taikyti pertvarkymo priemonę, atitinkamos kredito įstaigos valdybos ir stebėtojų tarybos nariai sustabdo veiklą, o jeigu Portugalijos bankas nusprendžia, veiklą taip pat sustabdo auditorius arba auditorių bendrovė, kuri turi kompetenciją parengti teisės aktuose nustatytą finansinę atskaitomybę ir kuri nepriklauso tos kredito įstaigos stebėtojų tarybai.

2. Pirmoje dalyje nurodytu atveju Portugalijos bankas, vadovaudamasis paskesniu straipsniu ir netaikydamas bendrovės įstatuose nustatytų apribojimų,

paskiria naujus kredito įstaigos valdybos narius ir stebėtojų tarybą arba vienasmenį stebėtoją, kurių veikla su reikalingais pakeitimais reglamentuojama 143 straipsniu.

3. Jei Portugalijos bankas, vadovaudamasis 1 dalimi, sustabdė auditoriaus arba audito bendrovės veiklą, jis turi paskirti kitą auditorių arba auditorių bendrovę šioms funkcijoms atlikti.

(orig. p. 17) 4. Valdybos ir stebėtojų tarybos nariai, taip pat auditorius arba audito bendrovė, turinti kompetenciją parengti teisės aktuose nustatytą finansinę atskaitomybę ir nepriklausanti stebėtojų tarybai, kurių veiklą buvo sustabdyta vadovaujantis šios straipsnio 1 dalimi, turi pateikti visą Portugalijos banko reikalaujamą informaciją ir bendradarbiauti jo prašymu, kad būtų galima taikyti pertvarkymo priemones.

145e straipsnis

Valdyba

1. Pagal 145d straipsnio 2 dalį Portugalijos banko paskirtiems valdybos nariams atlygį moka kredito įstaiga, o be teisės aktais ir valdybos nariams taikomų įstatų nustatytų teisių jiems taip pat taikomos:

- a) teisės ir pareigos, nustatytos 145 straipsnio 2 dalyje;
- b) teisė vykdyti pagal 145f–145i straipsnius Portugalijos banko priimtus sprendimus, nesant reikalo gauti išankstinį kredito įstaigos akcininkų sutikimą.

2. Paskirti valdybos nariai eina pareigas Portugalijos banko nustatytą laikotarpį ne ilgiau kaip vienerius metus, o šis terminas gali būti pratęstas tokios pačios trukmės laikotarpiais.

3. Su reikiama pakeitimais taikomos 145 straipsnio 3, 4 ir 6–10 dalys.

145f straipsnis

1. Portugalijos bankas gali nurodyti parduoti visą ar dalį turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir kredito įstaigos valdomo turto vienai ar daugiau įstaigų, turinčių teisę vykdyti aptariamą veiklą.

2. Pirmoje dalyje nurodytais tikslais Portugalijos bankas kviečia potencialius pirkėjus pateikti pirkimo pasiūlymus ir atsižvelgdamas į susiklosčiusias aplinkybes atitinkančią skubą, siekia užtikrinti proceso skaidrumą ir vienodą požiūrį į suinteresuotuosius asmenis.

3. Atrinkdamas perkančią įstaigą, Portugalijos bankas atsižvelgia į 145a straipsnyje nustatytus tikslus.

4. *Potencialiems pirkėjams turi būti nedelsiant nurodytos susipažinimo su reikiama informacija apie kredito įstaigos finansinę ir turtinę padėtį sąlygos, kad būtų galima įvertinti parduodamą turtą, įsipareigojimus, nematerialiųjų turtą ir valdomą turtą (orig. p. 18), šiuo tikslu jiems netaikant 78 straipsnyje nustatytos pareigos saugoti paslaptį, tačiau nustatant reikalavimą užtikrinti duomenų, su kuriais susipažįstama, konfidencialumą.*

5. *Šio straipsnio 1 dalyje numatyto pardavimo tikslais Portugalijos banko atrinktas turtas, įsipareigojimai, nematerialusis turtas ir valdomas turtas pardavimo momentu turi būti įvertintas, o tą vertinimą kredito įstaigos lėšomis per Portugalijos banko nustatytą terminą turi atlikti to banko paskirtas nepriklausomas subjektas, taikydamas rinkos sąlygomis ir, subsidiariai, teisingą verte grindžiamą vertinimo metodiką, pagal kurią turi būti atsižvelgta į teigiamą arba neigiamą nematerialiąją vertę, kurią po pardavimo gaus perkančioji įstaiga.*

6. *Portugalijos bankas nustato finansinės paramos, kuri, jei reikia, skiriama iš Pertvarkymo fondo, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos 1 dalyje numatytam pardavimui įgyvendinti, dydį.*

7. *Portugalijos bankas gali kreiptis į Indėlių garantijų fondą ar, jei taikomos priemonės pagal Crédito Agrícola Mútuo integruotą sistemą, į Crédito Agrícola Mútuo garantijų fondą ir paraginti bendradarbiauti vykdant garantuotų indėlių pardavimą laikantis 167a straipsnio arba 1998 m. lapkričio 9 d. Dekreto-įstatymo Nr. 345/98, iš dalies pakeisto 2008 m. liepos 21 d. Dekretu-įstatymu Nr. 126/2008, 2008 m. lapkričio 3 d. Dekretu-įstatymu Nr. 211-A/2008 ir 2009 m. liepos 20 d. Dekretu-įstatymu Nr. 162/2009, 15 straipsnio.*

8. *Jeigu parduotų įsipareigojimų vertė yra didesnė už turto vertę, pagal šio straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatas tam skirtumui kompensuoti skirtos finansinės paramos dydis laikomas Pertvarkymo fondo, Indėlių draudimo fondo arba Crédito Agrícola Mútuo garantijų fondo paskola pertvarkomai kredito įstaigai.*

9. *Priešingu atveju, pajamos iš pardavimo pervedamos pertvarkomai kredito įstaigai.*

10. *Po pardavimo turi būti užtikrintas su turtu, įsipareigojimais, nematerialiuoju turtu ir parduodamu valdomu turtu susijusių operacijų tęstinumas, kitaip tariant:*

a) *įsigyjančioji įstaiga laikoma parduodamos kredito įstaigos perduotų teisių ir pareigų perėmėja su visomis iš to kylančiomis teisės aktuose ir sutartyse nustatytomis pasekmėmis;*

b) *parduodančioji kredito įstaiga ir bet kuri tai pačiai grupei priklausanti ir vykdydama parduodamą veiklą jai paslaugas teikianti bendrovė privalo pateikti visą informaciją, kurios prašo įsigyjanti įstaiga, ir užtikrinti, kad jai bus prieinamos su parduotu verslu susijusios informacinės sistemos, ir už šalių sutartą*

atlygį (**orig. p. 19**) toliau teikti paslaugas, kurios, įsigijusios įstaigos nuomone, yra būtinos siekiant tinkamai užsiimti parduotu verslu.

11. Sprendimas dėl 1 dalyje numatyto pardavimo sukelia pasekmes neatsižvelgiant į bet kokią priešingą teisės aktuose ar sutartyse įtvirtintą nuostatą ir yra pakankamas pagrindas vykdyti visus teisės aktuose nustatytus su pardavimu susijusius formalumus.

12. Sprendimas dėl 1 dalyje numatyto pardavimo nepriklauso nuo kredito įstaigos akcininkų ir su parduodamu turtu, įsipareigojimais, nematerialiuoju turtu ir valdomu turtu susijusių sutarčių šalių išankstinio sutikimo ir negali būti pagrindas pasinaudoti bet kokia tose sutartyse numatyta teise reikalauti įvykdyti įsipareigojimus prieš terminą.

13. Galimas dalinis kredito įstaigos verslo pardavimas neturi užkirsti kelio visiškam pertvarkomos kredito įstaigos sutartinių pozicijų perleidimui perduodant su perleidžiamo turto dalimis susijusius įsipareigojimus, ypač finansinių garantijų, pakeitimo vertybiniais popieriais ar kitokių sutarčių, kuriose nustatytos išlygos dėl kompensacijos ar novacijos, atveju.

14. Jei turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir valdomo turto pardavimo momentu nustatytas atlygis akivaizdžiai neatitinka tikrosios jo vertės, įsigyjanti įstaiga, gavusi Portugalijos banko leidimą, gali, laikydamasi pirmesnės dalies nuostatų, grąžinti šį turtą, įsipareigojimus, nematerialųjį turtą ir valdomą turtą ir patikslinti to atlygio dydį.

15. Kaip alternatyvą pirmesnėje dalyje numatytam grąžinimui Portugalijos bankas gali įsigyjančiajai įstaigai pasiūlyti sumokėti numatyto atlygio ir turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir valdomo turto tikrosios vertės skirtumą.

16. Pirmesnėje dalyje numatytas mokėjimas gali būti atliekamas įsigyjančiajai įstaigai perduodant papildomo pertvarkomos kredito įstaigos turto arba skiriant išmoką iš Pertvarkymo fondo, Indėlių draudimo fondo arba Crédito Agrícola Mútuo garantijų fondo, kaip nustatyta šio straipsnio 6 ir 7 dalyse.

17. Jei dėl pirmoje dalyje numatyto pardavimo įvyksta koncentracijos sandoris pagal galiojančius konkurencijos teisės aktus, tas sandoris gali būti baigtas konkurencijos priežiūros institucijai dar nepriėmus sprendimo dėl neprieštaravimo, tačiau juo neturi būti pažeistos priemonės, kurias ta institucija nustatys vėliau.

145g straipsnis

Dalies arba viso verslo perdavimas laikiniams bankams

(orig. p. 20) 1. Portugalijos bankas gali nurodyti perleisti visą ar dalį kredito įstaigos turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir valdomo turto vienam ar daugiau tuo tikslu įsteigtų laikinųjų bankų, kad būtų galima vėliau tą

turtą parduoti kitai leidimą turinčiai įstaigai, turinčiai leidimą vykdyti aptariamą veiklą.

2. Portugalijos bankas taip pat gali nurodyti perleisti visą ar dalį vienos ar kelių tai pačiai grupei priklausančių kredito įstaigų turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir valdomo turto vienam ar daugiau laikinųjų bankų, siekiant pirmoje dalyje nustatytų tikslų.

3. Laikinis bankas yra banko statusą turinti kredito įstaiga, kurios visas įstatinis kapitalas priklauso Pertvarkymo fondui.

4. Laikinojo banko įstatinį kapitalą sudaro Pertvarkymo fondas iš savo lėšų.

5. Laikinis bankas steigiamas Portugalijos banko sprendimu, kuriuo tvirtinami jo įstatai, o ii antraštinės dalies ii skyrius netaikomas.

6. Priėmus pirmesnėje dalyje nurodytą sprendimą, laikinajam bankui leidžiama vykdyti 4 straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklą.

7. Laikinojo banko įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis, nei nustatyta už finansų sritį atsakingo ministro įsakyme, priimtame atsižvelgus į Portugalijos banko nuomonę, ir turi atitikti bankams taikomas taisykles.

8. Laikinis bankas gali pradėti veiklą neįvykdęs teisės aktuose nustatytų reikalavimų dėl įmonių registro ir kitų teisės aktuose nustatytų formalių procedūrų, tačiau juos turi įvykdyti kaip įmanoma greičiau.

9. Portugalijos bankas pranešimu nustato laikinųjų bankų steigimo ir veiklos taisykles.

10. Komercinių bendrovių kodeksas taikomas laikiniems bankams, padarius reikiamus pakeitimus atsižvelgiant į šių įstaigų tikslus ir pobūdį.

11. Pertvarkymo fondo vykdomojo komiteto pasiūlymu Portugalijos bankas skiria laikinojo banko valdybos ir stebėtojų tarybos narius, kurie turi atitikti visas Portugalijos banko pateiktas gaires ir rekomendacijas, be kita ko, susijusias su laikinojo banko valdymo sprendimais.

12. Laikinojo banko veiklos trukmė yra dveji metai, kuri gali būti pratęsta vieniems metams dėl pagrįstų viešojo intereso priežasčių, be kita ko, jei išlieka grėsmė finansiniam stabilumui ar tebevyksta derybos dėl (orig. p. 21) jo turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir jo valdomo turto pardavimo, ir negali būti ilgesnė, nei penkeri metai.

13. Vykdydamas veiklą, laikinis bankas turi laikytis valdymo kriterijų, kuriais užtikrinamas mažo lygio rizikos išlaikymas.

14. Apie dalinį ar visišką kredito įstaigos turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir valdomo turto perleidimą vienam ar keliems tuo tikslu įsteigtiems

laikiniesiems bankams ir apie galimą 12 dalyje numatyto termino pratęsimą pranešama konkurencijos priežiūros institucijai, nors, atsižvelgiant į perleidimo laikinumą, tai nėra įmonių koncentracija, kaip tai suprantama pagal konkurencijos srities teisės aktus.

145h straipsnis

Laikinojo banko turtas ir finansavimas

1. *Portugalijos bankas atrenka turtą, įsipareigojimus, nematerialųjį turtą ir valdomą turtą, kuris turi būti perleistas laikinajam bankui jo įsteigimo momentu.*

2. *Laikinajam bankui negali būti perleistas joks pertvarkomos kredito įstaigos įsipareigojimas:*

a) *jos akcininkams, valdybos ar stebėtojų tarybos nariams, auditoriams ar audito bendrovėms bei panašų statusą turintiems asmenims kitose įmonėse, kurias su pertvarkoma kredito įstaiga sieja pavaldumo ar įmonių grupės santykiai;*

b) *asmenims ar subjektams, kurie ketverius metus iki laikinojo banko įsteigimo buvo akcininkai, vykdė a punkte nurodytas funkcijas ar teikė paslaugas ir kurių veiksmai ar neveikimas lėmė kredito įstaigai iškilusius finansinius sunkumus arba turėjo įtakos jos padėties pablogėjimui;*

c) *sutuoktiniams, pirmojo laipsnio giminėms pagal kraują ar santuoką ar tretiesiems asmenims, veikiantiems ankstesnėse pastraipose nurodytų asmenų ar subjektų vardu;*

d) *asmenims, atsakingiems už su kredito įstaiga susijusias faktines aplinkybes arba pasinaudojusiems tomis aplinkybėmis tiesiogiai ar per kitą asmenį ir sukėlusius finansinių sunkumų ar savo veiksmais ar neveikimu nustatytos atsakomybės ribose prisidėjusiems, Portugalijos banko nuomone, prie situacijos pablogėjimo.*

3. *Laikinajam bankui taip pat negali būti perleistos priemonės, naudojamos kredito įstaigos nuosavoms lėšoms apskaičiuoti, kurių sąlygas nustatė Portugalijos bankas.*

(orig. p. 22) 4. *Perdavimo momentu turi būti pateiktas pagal 1 dalies nuostatas atrinkto turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir valdomo turto įvertinimas, kurį kredito įstaigos lėšomis atlieka Portugalijos banko paskirtas nepriklausomas subjektas per to banko nustatytą terminą.*

5. *Po 1 dalyje nurodyto perleidimo Portugalijos bankas bet kuriuo metu gali:*

a) *laikinajam bankui perduoti kitą pertvarkomos kredito įstaigos turtą, įsipareigojimus, nematerialųjį turtą ir valdomą turtą;*

b) laikinojo banko turtą, įsipareigojimus, nematerialųjį turtą ir valdomą turtą perduoti pertvarkomai kredito įstaigai.

6. Portugalijos bankas nustato finansinės pagalbos, kurią, jei reikia, turi suteikti Pertvarkymo fondas laikinajam bankui įsteigti ir plėtoti veiklai, dydį, be kita ko, suteikdamas paskolas laikinajam bankui bet kuriam tikslui arba skirdamas lėšų, kurios laikomos būtinomis laikinojo banko kapitalo didinimo operacijoms atlikti.

7. Portugalijos bankas gali kreiptis į Indėlių garantijų fondą ar, jei taikomos priemonės pagal Crédito Agrícola Mútuo integruotą sistemą, į Crédito Agrícola Mútuo garantijų fondą ir paraginti bendradarbiauti vykdant garantuotų indėlių perleidimą laikinajam bankui pagal 167a straipsnį arba, atitinkamai, pagal 1998 m. lapkričio 9 d. Dekreto-įstatymo Nr. 345/98 15a straipsnį.

8. Bendra įsipareigojimų ir nematerialiojo turto, kurie turi būti perleisti laikinajam bankui, vertė neturi viršyti pertvarkomos kredito įstaigos perleidžiamo turto bendros vertės, padidintos, jei tai buvo reikalinga, Pertvarkymo fondo, Indėlių garantijų fondo ar Crédit agricole Mútuo garantijų fondo lėšomis.

9. Po 1 dalyje nurodyto perleidimo turi būti užtikrintas sandorių, susijusių su perleistu turtu, įsipareigojimais, nematerialiuoju turtu ir valdomu turtu, tęstinumas, o laikinasis bankas pagal teisės aktus ir sutartis turi būti laikomas pertvarkomos kredito įstaigos perduotų teisių ir pareigų perėmėju.

10. Pertvarkoma kredito įstaiga, kaip ir bet kuri tai pačiai grupei priklausanti ir vykdydama perleidžiamą veiklą jai paslaugas teikianti bendrovė privalo pateikti visą informaciją, kurios prašo laikinasis bankas, bei užtikrinti, kad jam bus prieinamos su perleistu verslu susijusios informacinės sistemos, ir už šalių sutartą atlygį toliau teikti paslaugas, kurios, laikinojo banko nuomone, yra būtinos siekiant tinkamai užsiimti perleistu verslu.

(orig. p. 23) 11. Sprendimas dėl 1 dalyje numatyto perleidimo sukelia pasekmes neatsižvelgiant į bet kokią priešingą teisės aktuose ar sutartyse įtvirtintą nuostatą ir yra pakankamas pagrindas vykdyti visus teisės aktuose nustatytus su perleidimu susijusius formalumus.

12. Sprendimas dėl 1 dalyje numatyto perleidimo nepriklauso nuo kredito įstaigos akcininkų ir su perleidžiamu turtu, įsipareigojimais, nematerialiuoju turtu ir valdomu turtu susijusių sutarčių šalių išankstinio sutikimo ir negali būti pagrindas pasinaudoti bet kokia tose sutartyse numatyta teise reikalauti įvykdyti įsipareigojimus prieš terminą.

13. Galimas dalinis turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir valdomo turto perdavimas laikinajam bankui neturi užkirsti kelio visiškam pertvarkomos kredito įstaigos sutartinių pozicijų perleidimui perduodant su perleidžiamo turto dalimis susijusius įsipareigojimus, ypač finansinių garantijų, pakeitimo vertybiniais

popieriais ar kitokių sutarčių, kuriose nustatytos išlygos dėl kompensacijos ar novacijos, atveju.

145i straipsnis

Laikinojo banko turto pardavimas

1. Nepažeisdamas disponavimo aktu, kuriuos priimti gali laikinasis bankas, vykdydamas jam suteiktus administravimo įgaliojimus, Portugalijos bankas, nusprendęs, kad yra įvykdytos sąlygos parduoti visą ar dalį turto, išipareigojimų, nematerialiojo turto ar valdomo turto, kuris buvo perleistas laikinajam bankui, užtikrindamas proceso skaidrumą kviečia kitas įstaigas, turinčias leidimą vykdyti aptariamą veiklą, pateikti pirkimo pasiūlymus.

2. Atrinkdamas perkančiąją įstaigą, Portugalijos bankas atsižvelgia į 145a straipsnyje nustatytus tikslus.

3. Už pardavimą gautos pajamos pirmiausia turi būti proporcingai skiriamos:

a) Pertvarkymo fondui grąžinti visas lėšas, skirtas pagal 145h straipsnio 5 dalį;

b) Indėlių garantijų fondui arba Crédit agricole Mútuo garantijų fondui grąžinti visas lėšas, skirtas pagal 145h straipsnio 5 dalį.

(orig. p. 24) 4. Grąžinus pirmesnėje dalyje nurodytas lėšas, galimas pajamų iš pardavimo likutis grąžinamas pertvarkomai kredito įstaigai arba priskiriamas jos, kaip nemokaus skolininko, turtui, jei pradėta tos įstaigos bankroto procedūra.

5. Pardavus visą laikinajam bankui perduotą turtą, išipareigojimus, nematerialųjį turtą ir valdomą turtą ir paskirsčius iš to pardavimo gautas pajamas pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis, Portugalijos bankas likviduoja laikinąjį banką.

6. Jei neįmanoma parduoti viso laikinajam bankui perduoto turto, išipareigojimų, nematerialiojo turto ir valdomo turto, Portugalijos bankas gali nuspręsti, kad laikinasis bankas likviduojamas pagal sąlygas, taikomas kredito įstaigų likvidavimui neteismine tvarka.

145j straipsnis

Kitos priemonės

1. Tuo pačiu metu, kai taikoma pertvarkymo priemonė, Portugalijos bankas gali nuspręsti kredito įstaigoms, kurioms taikoma ši priemonė, taikyti toliau išvardytas priemones, jei jos reikalingos 145a straipsnyje nustatytiems tikslams pasiekti:

a) laikinai atleisti nuo prudencinių normų laikymosi,

- b) laikinai atleisti nuo anksčiau prisiimtų įsipareigojimo vykdymo laiku;
- c) laikinai uždaryti klientų aptarnavimo vietas ir kitas patalpas, kur vykdomi sandoriai su klientais.

2. 1 dalies b punkto nuostatos nekliudo išsaugoti visų kreditorių teisių prieš bendraskolius ar garantus.

3. Šiame straipsnyje numatytos priemonės galioja ne ilgiau kaip vienerius metus ir gali būti pratęsimos ne daugiau kaip dvejiems metams.

145l straipsnis

Užskaitos ir novacijos susitarimai

1. Kai Portugalijos bankas taiko bet kokią pertvarkymo priemonę, 48 valandoms nuo pranešimo, arba, jei jis ankstesnis, nuo viešo paskelbimo apie šį Portugalijos banko sprendimą stabdoma užskaitos ir novacijos susitarimuose (angl. – netting agreements) įtvirtinta teisė reikalauti prieš terminą įvykdyti (orig. p. 25) sutartis, kurios šalis yra aptariama kredito įstaiga, jei pasinaudojimo ta teise pagrindas yra tos pertvarkymo priemonės taikymas.

2. Pasibaigus 1 dalyje nurodytam laikotarpiui ir, kiek tai susiję su sutartimis, perleistomis arba perduotomis pagal 145f arba 145g straipsnius, su kredito įstaiga sudarytos sutarties kontrahentai negali naudotis užskaitos ir novacijos susitarimuose (angl. – netting agreements) įtvirtinta teise reikalauti įvykdyti įsipareigojimus prieš terminą, remdamiesi pertvarkymo priemonės taikymu.

3. Nepažeidžiant 2 dalies nuostatų, sutarčių, kurios buvo sudarytos pagal užskaitos ir novacijų susitarimus (angl. – netting agreements) ir kurios buvo perduotos arba perleistos pagal 145f arba 145g straipsnius, kontrahentai išsaugo, kiek tai susiję su perleidusiaja kredito įstaiga, teisę reikalauti įvykdyti įsipareigojimus prieš terminą, remdamiesi kitu pagrindu, jei nurodytasis 2 dalyje.

4. 1 dalies nuostatos netaikomos, jei teisė reikalauti įvykdyti įsipareigojimus prieš terminą nustatyta finansinės garantijos sutartyse įtvirtintose nuostatose, ir nepažeidžia 1998 m. gegužės 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/26/EB dėl atsiskaitymų baigtinumo mokėjimų ir vertybinių popierių nuostatų.

145m straipsnis

Likvidavimo tvarka

Jei, pritaikius bet kokią pertvarkymo priemonę, Portugalijos bankas mano, kad 145a straipsnyje numatyti tikslai yra pasiekti, ir įsitikina, kad įstaiga neatitinka reikalavimų, kad būtų pratęstas leidimas vykdyti veiklą, jis gali panaikinti kredito įstaigos, kuriai buvo taikyta aptariama priemonė, leidimą ir taikyti galiojančiuose teisės aktuose nustatytą likvidavimo tvarką.

*145n straipsnis**Skundai ir viešasis interesas*

1. *Nepažeidžiant 12 straipsnio nuostatų, Portugalijos banko sprendimams dėl pertvarkymo priemonių taikomos administracinio proceso teisės aktuose numatytos teisių gynimo priemonės, išskyrus paskesnėse dalyse nurodytus ypatumus, atsižvelgiant į jų priėmimą lėmusius svarbius viešuosius interesus.*

2. *Teisę pareikšti ieškinį dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo turi tik tie dalininkai, kurie atskirai ar kartu turi ne mažiau kaip 10 % atitinkamos institucijos kapitalo ar balsavimo teisių.*

(orig. p. 26) 3. *Klausimai dėl turto ir įsipareigojimų, kuriems taikomos pertvarkymo priemonės arba kurie yra su jomis susiję, nagrinėjami pagrindinėje byloje, jeigu nereikia pateikti ekspertų išvadomis grįstų įrodymų.*

4. *Portugalijos bankas, vykdydamas teismo sprendimus, kuriais panaikinami bet kokie vadovaujantis šiuo skyriumi priimti teisės aktai, gali remtis teisėtu nevykdymo pagrindu pagal Administracinių bylų proceso kodekso 175 straipsnio 2 dalį ir 163 straipsnį; tokiu atveju nedelsiant pradedama procedūra dėl žalos atlyginimo, mokėtino pagal to paties kodekso 178 ir 166 straipsniuose nustatytą tvarką, nustatymo.*

5. *Gavęs pranešimą, kaip nustatyta Administracinių bylų proceso kodekso 178 straipsnio 1 dalyje, Portugalijos bankas suinteresuotajam asmeniui ir teismui pateikia jo nurodymu nepriklausomų subjektų atlikto turto vertinimo, būtino priimant šiame skyriuje numatytas priemones, ataskaitas.*

*145o straipsnis**Žalos atlyginimo vertinimas ir apskaičiavimas*

1. *Taikant 145n straipsnio 4 dalį ir nagrinėjant ieškinius dėl žalos atlyginimo mokėjimo, kiek tai susiję su 145c straipsnio 1 dalyje numatytų priemonių priėmimu, neatsižvelgiama į kapitalo prieaugį dėl valstybės finansinės paramos, konkrečiai kalbant, dėl Pertvarkymo fondo, galimos Indėlių garantijų fondo ar Crédito Agrícola Mútuo garantijų fondo suteiktos pagalbos.*

2. *Nepaisant to, kad Portugalijos bankas gali būti bylos šalis, jis privalo, tą bylą nagrinėjančio teismo prašymu arba savo iniciatyva, 1 dalyje nurodytose bylose pateikti vertinimo ataskaitas, apimančias visus prudencinius aspektus, kurie gali turėti reikšmės apskaičiuojant žalos atlyginimą, ypač kiek tai susiję su būsimu kredito įstaigos gebėjimu įvykdyti bendruosius reikalavimus dėl leidimo.*

3. *Šiame straipsnyje nurodytą žalos atlyginimą išmoka Pertvarkymo fondas, išskyrus atvejus, kai Portugalijos bankas civiline tvarka pripažįstamas atsakingu už neteisėtus veiksmus.“*

Dekreto įstatymo Nr. 114-A/2014 2 straipsniu šios nuostatos buvo pakeistos, kaip nurodyta toliau:

„145b straipsnis <...>

(orig. p. 27) 1. Taikant pertvarkymo priemones ir atsižvelgiant į pirmesniame straipsnyje nustatytus pertvarkymo priemonių tikslus, siekiama užtikrinti, kad:

a) kredito įstaigos akcininkai pirmiausia prisiimtų atsakomybę už tos įstaigos nuostolius;

b) kredito įstaigos kreditoriai yra antrieji, kurie sąžiningomis sąlygomis prisiima atsakomybę už likusius aptariamą įstaigą nuostolius pagal skirtingų kategorijų kreditorių pirmumo tvarką;

c) nė vienas kredito įstaigos kreditorius negali prisiimti atsakomybės už didesnius nuostolius, nei prisiimtų tuo atveju, jeigu ta įstaiga būtų likviduojama.

2. <...>.

3. Jeigu paaiškėja, kad, pasibaigus kredito įstaigos, kuriai taikoma pertvarkymo priemonė, likvidavimui, šios įstaigos, kurios skoliniai reikalavimai nebuvo perleisti kitai kredito įstaigai ar laikinajam bankui, kreditoriai prisiėmė atsakomybę už didesnius nuostolius, nei, manoma, atlikus 145f straipsnio 6 dalyje ir 145h straipsnio 4 dalyje nurodytą vertinimą, jie būtų prisiėmę, jei įstaiga būtų pradėta likviduoti iš karto prieš pradėdant taikyti pertvarkymo priemonę, tie kreditoriai turi teisę gauti šį skirtumą iš Pertvarkymo fondo.

145f straipsnis

1. <...>. 2 <...>. 3 <...>. 4. <...>. 5 <...>.

6. Atsižvelgiant į 145b straipsnio 3 dalies nuostatas, atliekant pirmesnėje dalyje nurodytą vertinimą taip pat pateikiama kiekvienos kreditorių klasės skolinių reikalavimų susigrąžinimo lygio prognozė taikant teisės aktuose nustatytą pirmumo tvarką tuo atveju, jei kredito įstaiga būtų likviduojama iš karto prieš pradėdant taikyti pertvarkymo priemonę.

7. Portugalijos bankas nustato finansinės pagalbos, kurią, jei reikia, turi suteikti Pertvarkymo fondas, pobūdį ir dydį, taip pat garantijų suteikimą ir paskolų išdavimą parduodamai arba išigyjančiajai kredito įstaigai, kad būtų išsaugota turto ir įsipareigojimų vertė bei sudarytos palankesnės sąlygos 1 dalyje nurodytam pardavimui.

8. (buvusi 7 dalis).

9. Jeigu parduotų įsipareigojimų vertė yra didesnė už turto vertę, pagal šio straipsnio 7 ir 8 dalių nuostatas tam skirtumui kompensuoti skirtos finansinės

paramos dydis laikomas Pertvarkymo fondo, Indėlių draudimo fondo (**orig. p. 28**) arba Crédito Agrícola Mútuo garantijų fondo paskola pertvarkomai kredito įstaigai.

10. (buvusi 9 dalis) 11. (buvusi 10 dalis) 12. (buvusi 11 dalis).

13. (buvusi 12 dalis) 14. (buvusi 13 dalis)

15. (buvusi 14 dalis) 16. (buvusi 15 dalis)

17. Pirmesnėje dalyje numatytas mokėjimas gali būti atliekamas įsigyjančiajai įstaigai perduodant papildomo pertvarkomos kredito įstaigos turto arba skiriant išmoką iš Pertvarkymo fondo, Indėlių draudimo fondo arba Crédito Agrícola Mútuo garantijų fondo, kaip nustatyta šio straipsnio 7 ir 8 dalyse.

18. (buvusi 17 dalis).

19. Atrenkant pagal šį straipsnį parduodamą turtą, įsipareigojimus, nematerialųjį turtą ir valdomą turtą, taikomos, su atitinkamais pakeitimais, 145h straipsnio 2 dalies nuostatos.

145h straipsnis

<...> 1. <...>.

2. <...>.

a) akcininkams, kuriems perleidimo momentu priklausė 2 % arba daugiau įstatinio kapitalo dalių, asmenims ar subjektams, kurie dvejus metus iki perleidimo turėjo 2 % arba daugiau įstatinio kapitalo dalių, valdybos ar stebėtojų tarybos nariams, auditoriams arba audito bendrovėms ar asmenims, turintiems panašų statusą kitose įmonėse, kurias su pertvarkoma kredito įstaiga sieja pavaldumo ar įmonių grupės santykiai;

b) <...>; c) <...>; d) <...>

3. <...>.

4. Perdavimo momentu turi būti pateiktas pagal 1 dalies nuostatas atrinkto turto, įsipareigojimų, nematerialiojo turto ir valdomo turto įvertinimas, kurį kredito įstaigos lėšomis atlieka Portugalijos banko paskirtas nepriklausomas subjektas per to banko nustatytą terminą, o atsižvelgiant į 145b straipsnio 3 dalies nuostatas, atliekant tą vertinimą taip pat pateikiama kiekvienos kreditorių klasės solinių reikalavimų susigrąžinimo lygio prognozė taikant teisės aktuose nustatytą pirmumo tvarką tuo atveju, jei kredito įstaiga būtų likviduojama iš karto prieš pradėdant taikyti pertvarkymo priemonę

(**orig. p. 29**) 5. <...>

6. *Portugalijos bankas nustato finansinės pagalbos, kurią, jei reikia, turi suteikti Pertvarkymo fondas laikinajam bankui įsteigti ir veiklai vykdyti, pobūdį ir dydį, be kita ko, išduodamas paskolas laikinajam bankui bet kuriam tikslui, skirdamas lėšų, kurios laikomos būtinomis laikinojo banko kapitalo didinimo operacijoms atlikti, arba suteikdamas garantijas.*

7. <...>. 8. <...>. 9 <...>. 10 <...>. 11. <...>. 12 <...>. 13 <...>.

145i straipsnis

<... > 1. <... >. 2. <... >. 3. <... >:

a) *Pertvarkymo fondui grąžinti visas lėšas, skirtas pagal 145h straipsnio 6 dalį;*

b) *Indėlių garantijų fondui arba Crédit agricole Mútuo garantijų fondui grąžinti visas lėšas, skirtas pagal 145h straipsnio 7 dalį.*

4. <... >. 5. <... >. 6. <... >.“

Savo ruožtu, 2015 m. kovo 26 d. Įstatymu Nr. 23-A/2015 vėl buvo pakeista įstaigų, kurioms taikoma priežiūra, pertvarkymo priemonių reglamentavimo tvarka ir visiškai perkelta aptariama direktyva.

Dėl dalinio direktyvų perkėlimo nesibaigus tam tikslui skirtam terminui Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad tai negali trukdyti siekti toje direktyvoje nustatytų tikslų, kaip nurodyta 1997 m. gruodžio 18 d. Teisingumo Teismo sprendime byloje C-129/96, kur pasakyta:

„EEB sutarties 5 straipsnio antroji pastraipa, 189 straipsnio trečioji pastraipa bei Direktyva 91/156 reikalauja, jog valstybės narės, kurioms direktyva yra skirta, joje nustatyto įgyvendinimo laikotarpio metu nesiumtų priemonių, galinčių labai pakenkti šia direktyva siekiamam tikslui.“

<...> Keliuose kituose sprendimuose Europos Sąjungos Teisingumo Teismas jau yra priėmęs sprendimą būtent dėl klausimo, ar tam tikros direktyvų nuostatos turi būti (*orig. p. 30*) aiškinamos taip, kad jomis draudžiami konkretūs nacionalinės teisės aktai, nors dar nesuėjo jų perkėlimui nustatytas terminas.

Pavyzdžiui, žr., be kita ko, <...> 2006 m. birželio 2 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą <...> C-27/15 ir 2015 m. vasario 26 d. <...> Sprendimą <...> C-104/14.

Žinoma, Sutarties 288 straipsnio trečioje pastraipoje numatyta, kad direktyva turi <...> būti iš anksto perkelta į nacionalinę teisę ir yra privaloma kiekvienai valstybei narei, kuriai ji skirta, rezultato, kurį reikia pasiekti, atžvilgiu, o tos valstybės narės pasirenka jos įgyvendinimo formą ir būdus, tačiau tam tikrais konkrečiais atvejais Europos Sąjungos Teisingumo Teismas pripažįsta tiesioginį

direktyvų veikimą, kad būtų apsaugotos asmenų teisės, kai direktyvos nuostatos yra besąlyginės ir pakankamai aiškios ir tikslios, o valstybė narė jų nėra perkėlusį per nustatytą terminą.

Tuo remiantis darytina išvada, kad, atsižvelgiant į visų valstybių narių pareigą imtis visų būtinų priemonių, jog būtų pasiektas direktyvoje nustatytas rezultatas, ir <...> į Teisingumo Teismo jurisprudenciją, kurioje nustatyta, jog tos valstybės narės ir jų teismai per direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpį privalo, atitinkamai, nepriimti nuostatų ir neteikti išaiškinimų, galinčių rimtai trukdyti pasiekti šioje direktyvoje nurodytą rezultatą, reikia pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad būtų išsklaidytos kilusios abejonės ir pateiktas teisingas šios srities Sąjungos teisės išaiškinimas, kuris reikalingas vertinant <...> nurodytą neteisėtumo pagrindą <...>.

<...> Kiek tai susiję su nurodytais neteisėtumo pagrindais pažymėtina, kad kyla <...> klausimų dėl Sąjungos teisės normų, <...> kurios yra būtinos aptariamam sprendimui priimti, aiškinimo.

<...> Atsižvelgiant į reikalavimus, kylančius iš Sąjungos teisės viršenybės ir tinkamo aiškinimo principo, ir kadangi prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra pagrindinė priemonė, leidžianti užtikrinti vienodą Sąjungos teisės aiškinimą ir taikymą visose valstybėse (*orig. p. 31*) narėse, taip pat Europos Sąjungos teisminės apsaugos sistemos darną ir asmenų teisių veiksmingos teisminės gynybos principą, reikia <...> pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, nes, atlikus paiešką ir analizę interneto svetainėje www.curia.europa.eu/juris/, nerasta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijos, kurioje būtų išaiškinti konkretūs <...> iškilusio <...> klausimo aspektai, ar kurioje būtų nagrinėtas panašus atvejis, ypač kiek tai susiję su teisės aktais <...>, ir dėl to, kad nėra žinoma, ar yra suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija, kurioje būtų nurodyta, kaip aiškinti aptariamą teisės normas nepaliekant vietos jokioms abejonėms.

Todėl galima teigti, kad šioje byloje tenkinami formalūs reikalavimai, kad būtų galima <...> teikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

Taigi <...> atsižvelgiant į ginčą ir į bylos šalių pateiktas pozicijas, reikia išnagrinėti, ar nacionalinės teisės aktai, kuriais Direktyva 2014/59/ES iš dalies perkeliama į nacionalinę teisę RGICSF 145a–145o straipsniais, neprieštarauja pirmiau minėtiems Sąjungos teisės aktams ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudencijai, suformuotai 1997 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Inter-Environnement Wallonie*, C-129/96, 44 ir 45 punktuose (kuri vėliau buvo patvirtinta ir pakartota), ir išaiškinti, ar priėmus tokias Dekreto-įstatymo Nr. 114-A/2014 nuostatas, kokios buvo nurodytos, galėjo būti rimtai sukliudyta siekti toje direktyvoje nustatyto tikslo.

Todėl reikia Teisingumo Teismui pateikti tokius prejudicinius klausimus:

1. Ar Sąjungos teisę, konkrečiai kalbant, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnį ir 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, (**orig. p. 32**) 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES bei 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 bei (ES) Nr. 648/2012, visų pirma jos 36, 73 ir 74 straipsnius, reikia aiškinti taip, kad pagal juos draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kaip nurodyti pirmiau, kurie buvo taikomi kaip pertvarkymo priemonė, pagal kurią įsteigiamas laikinasis bankas ir atskiriamas turtas, ir kuriuose, iš dalies perkėlus direktyvą dar nesibaigus jai perkelti nustatytam terminui:

a) nebuvo numatyta atlikti teisingą, apdairų ir realistišką įstaigos, kuriai taikoma pertvarkymo priemonė, turto ir įsipareigojimų vertinimą iki jos priėmimo?

b) užuot numachių mokėti, atsižvelgiant į a punkte nurodytą vertinimą, galimą kompensaciją pertvarkomai įstaigai arba, nelygu atvejis, akcijų ar kitų nuosavybės instrumentų turėtojams, buvo tik numatyta, kad galimas pajamų, gautų pardavus laikinąjį banką, likutis turi būti grąžintas pertvarkomai kredito įstaigai arba priskirtas jos, kaip nemokaus skolininko, turtui?

c) nebuvo numatyta, kad įstaigos, kuriai taikoma pertvarkymo priemonė, akcininkai turi teisę gauti ne mažesnę sumą nei ta, kurią jie būtų gavę, jei institucija būtų visiškai likviduota pagal įprastas bankroto procedūras, ir tik numatyta, kad toks apsaugos mechanizmas taikomas tik kreditoriams, kurių skoliniai reikalavimai nebuvo perleisti?

d) nenumatytas vertinimas, skirtingas nei a punkte nurodytas vertinimas, kurį atliekant būtų nustatyta, ar akcininkams ir kreditoriams būtų taikomas palankesnis požiūris, jei būtų pradėta įprasta pertvarkomos įstaigos bankroto procedūra?

2. Ar, atsižvelgiant į 1997 m. gruodžio 18 d. Teisingumo Teismo sprendime „Inter-Environnement Wallonie“ suformuotą jurisprudenciją (byla C-129/96, vėliau ta jurisprudencija pakartota to paties teismo), nacionalinės teisės nuostatos, kurios išdėstytos šioje nutartyje ir kuriomis iš dalies perkeliama Direktyva 2014/59/ES, gali rimtai kliudyti siekti toje direktyvoje, konkrečiai jos 36, 73 ir 74 straipsniuose, nustatyto tikslo, kai taikoma pertvarkymo priemonė?

*

Atsižvelgiant į tai, kas iš dėstyta <...>:

<...> (**orig. p. 33**) <...> šios bylos nagrinėjimas <...> sustabdomas.

<...> Lisabona, 2020 m. sausio 23 d.

DARBINIS VERTIMAS